

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.	Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 16 fill.	Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés-é hirdetési díjak küldendők. Nyílttér petit sora 60 fill

Jelölt nélkül.

Minden kétséget kizárólag: Gajári Ödön községünk országgyűlési képviselőjét, 27-ikén egyhangulag fogják kikiáltani a belényesi kerület országgyűlési képviselőjéül. Ezt a körülményt a helybeli reactionárius eszmékkel körülgarnirozott Hegyiféle 48-as párt régen sejtette és szervezkedett is.

Ellenben, a helybeli szabadelvűpárt, még most sem ébredt fel nagy álmából, sőt éppen most fordult a másik oldalára.

Pedig Isten, ember tudja, látja, hogy az itt létező pártok között, ma is a szabadelvűpárt a legszám-bavehetőbb, pedig hát, se feje, se lába, ugy elcsaptak, mint elcsapta valamikor Szent Pál az oláhokat.

Engedelmet instálunk, de 600 választó között egy olyan párt, mely 12 óra alatt 230—250 szavazót képes előállítani, még is csak megérdemlené, hogy megkérdezzék: vajon nincs-e kedve a kesztyűt felvenni, nincs-e kedve a választási harcba belemenni?

Mi még ma is azt hisszük, hogy igen is: a helybeli szabadelvűpárt, ha valaki élére áll, ha olyan egyént

jelölnek ki országgyűlési képviselőül, mint pl. dr. Cicatricis Lajos vármegyénk nagytehetségű főjegyzője, hát kétségtelenül győzelemre juttatná a szabadelvű zászlót.

Elvárjuk tehát, hogy azok, akik eddig, mint a párt vezetői szerepeltek, haladéktalanul hívják össze a szabadelvűpártot, és ott kérdezzék meg, hogy akar-e a párt a választási küzdelemben részt venni? Akar-e jelöltet állítani és kinek a személyében öszpontosul a párt bizalma?

Mert az tény, hogy ezt a pártot, mely önzetlenül kitartott a szabadelvű zászló mellett, — mindenféle jelölt, különösen nem ehhez a párthoz tartozó jelölt érdekében felhasználni nem lehet.

Mérjük össze erőnket, adja meg magát a gyengébb.

Krisztus urunk nevében.

Az egész országon keresztül Kárpátoktól Adriáig hangzik a jelszó: „alakítsunk keresztény szövetségeket!”

Vándor apostolok járják az országot városról városra, községről községre, hirdelve az egyedül boldogulásra vezető eszmét, a keresztény szövetségek alakítását.

Jelöltben nyakig uszó elhjasodott lelkiatyák, a testi élvezettől kiaszott nagy

urak társaságában boldogítják a magyart, tótót, az oláht a keresztény szövetségek alakításával.

A hirdetett cél: olcsón kiváló jót adni kizárólag a keresztényeknek, kikerülni a zsidó csalafintaságot: mert hát csak az a jó, az a zamatos és az az olcsó, amit Krisztus urunk tanainak felkent hirdetői árulnak: a mi urunk Jézus Krisztus nevében.

Igen: mert a mi urunk Jézus Krisztus azt tanította, azt hirdette, hogy minden ember egyenlő, csak a zsidó nem ember, tehát az egyenlőség eive arra ki sem terjedhet. Ki kell tehát a zsidót üldözni a kereszténység hangzatos czime alatt, vagyis: Krisztus Urunk nevében.

Azonban ha nem csalódunk, ezek a t. keresztény urak, kik folyton a keresztény címet bitorolják, a kik a kereszténység megmentését tűzték fel jelszavul fekete lobogójukra, nem is annyira a kereszténység érdekeit viselik érzéssel dobogó keblükön, mint saját pártteleik kihizlalását a hiszékeny keresztény felebarátaik zsírján.

Ösmerjük már mi Hegyi Antal és cimboráinak gondolkozását könyv nélkül is. A kereszténység örve alatt zsiros állásokat biztosítani azoknak, akik ezért a zsiros állások elnyeréséért, embereket, pártokat árultak el és elveket tiportak lábbal, beszegődve Hegyi talpnyalói közé.

Hegyi és a keresztényi szeretettől átszellemült talpnyalói, ugyan azt a gazságot akarják elkövetni, mint a duna-szekesői keresztény szövetséget, még keresztényebb vezetői.

TARTALOM

Ünnepi beszéd.

(Tartott az áll. polg. fiúisk. nov. 19-iki gyászünnepélyén.)

Kedves tanuló ifjak: — A kötelei tisztelet hatása alatt újra egybegyűltünk, hogy 1000 éves multunk folyamán a magyar névvel kapcsolatos szép és nagy dolgokból kialakult nemzeti dicsőség oltárára hozzunk mi is honfiai szeretetünk igaz adóját. Ezt pedig tesszük, ha ismerni tanuljuk történelmünk nagy alakjait, ha lelkesedéssel emlékezünk meg erényeikről s ha végül Istenben helyezett bizalommal az ő nyomdokaikon kötelességkezüleg haladni törekedünk. Ez a hon szerelem iskolája, azon nagyettekre vágyó igaz érzelemé, mely erős és határozott lehet az oly ifjú szívekben, a melyek a gyenge kárt, ha férfiúivá nem erősítik is, de az ajkakat ily szavakra ragadják, mint a gyermek Hunyadi Mátyásét: „Istenem, csak nagyobb volnék!” — Mivel pedig nem élünk korszak alkotó események közepett és mégis nagy őseink méltó unokáinak kell lennünk, tanuljuk meg legutolsó nagy királynénk példájából mikép kell egyszerű keretben folyó életünkkel is nagy őseinkhez méltóknak mutatkozunk; s ez lesz a legigazabb és méltó hódolat, melylyel Erzsébet királynénk emlékének adózzhatunk.

Ugyan, kedves ifjak, melyik igaz

fia ez édes honnak ne onajtana jót tenni hazájának? Ugyan, melyik igaz magyar, ha még oly ifjú is, mint ti vagytok, nem kívánna oly kedves pillanatot, melyben hazája iránt való szeretetét oly magasított érzéssel bizonyíthatná be, mint Szigetvár löporfellegek között megnyílt kapujából kirontó hős Zrínyi, ki magához méltó társaival mintegy menyországba induló diadalmában a legszebb, legfényesebb győzelemre juttatta — a hazaszeretetet; mert elpusztult bár ott minden, ami magyar volt, de a magyarok honszerelme, ez édes hon éltető lelke, az új erőt kapott s még jobban lángolt. Vagy ki ne érezte volna magát győzhetetlen félistennek az egrí vár falroncsai között, hol Dobó Katicza az egrí nőkbe majdnem emberfeletti vitézséget keltett, mely gyengéd szíveket hősvé, gyenge karjaikat ellenállhatatlanul sújtó fegyverre alakította, a melyeken talán tudóklöbbsen, lelkesítőbben ragyogtak a vér-rózsák, mint nagy Hunyadi nehéz kardján. Vagy ki ne tartotta volna magát a magyarok Istene kegyeltjének, ha a legvitézebb magyar tündér, Zrínyi Ilona zászlója alatt írhatja nevét vérevel a hazaszeretet könyvébe.

Ámde merre ragyog most a hős Zrínyiék hadvezető kardja? Merre leikésit a dicső Szondy vezéri kopjája? Hol, merre vannak Losonczy emberei? Merre siet Rozgonyiné fölmentő hada? Merre aratja a törököt nagy Hunyadi ellenállhatatlan serege? Hol, merre van, lengenek a hon-

szeretet zászlói, hogy alája álljunk és dicsőségeért harcoljunk? Hol a török, hol az osztrák gyűlöletes hada, hogy vérünkbe fűrödvé kiirtsuk azt? — Nincsenek, kedves ifjak! Nincsenek már. — De hát miként legyünk akkor nagyok, miként szolgáljuk őseinkkém a hazát?! — Ne csüggedjétek kedves ifjak, hanem tekintetek történelmünk legutóbbi nagy alakjára Erzsébetre, tekintetek az ő életére, megtanít ő, ha fogékony szívetek, hogy mikép kell, ha nem is hazáért ömlő piros vérünkkel, de zaj nélkül gyakorolható mindennapi erényekkel talán eredménydúsabban hozzájárulni az édes haza felvirágozásához. Mert nézzétek Erzsébetet miként szereteti meg az okos Zrínyi Ilonaként Bécsben nevelkedett férjével a magyart, miként osztja meg ugyanannak példájára felséges férje gondját, ki míg külső ellenségekkel küzd, addig ő maga megszerzi a magyar királynak a magyar hazát. Nem köt kardot, nem ont vért, és mégis példásan haladt a nagy Zrínyi nő nyomdokaiban, mert szívével, eszével nem a női huság és szórakozás, hanem a haza és felséges férje ügyét ölelte át, s küzdött hősiebben talán, mint nagy mintaképe, mert adázabb tanácsosokkal kellett számolnia, mint Zrínyi Ilonának. Csakhogy míg Zrínyi Ilonának fegyveres ellennel szemben lángoló honszerelme kardot szoritott páncélos testére, addig Erzsébetnek hasonló érzelmé az adáz ellen-ség közepett megbénította annak gyűlöletét. Vagy nézzétek Erzsébetnek csupa

Ezek a jó keresztények ugyanis: 18.000 frtos bukással honorálták szeretett keresztény szövetségi társait oly módon, hogy ezt a 18.000 forintocskát most már azoknak a keresztényeknek kell megfizetni, akik felültek a legkeresztényebb szövetségi szó-szólóinak, még maguk a Krisztus urunk tanáival fennen dicsekvő keresztény vezetők rakott zsebbel állnak tovább a keresztény szövetségi üzletből.

Hát bizon nálunk sem lesz ez más-ként: Hegyi Antal talpnyalói ismert firmák. Tudjuk, hogy a táborok mind olyan konzert hajhászó egyénekből áll, akik Hegyit csak a konzert követik, mit időközönként lők számukra.

Csak az a csodálatos, hogy miért nem a saját papi jövedelméből táplálja ezeket a konzerteket és miért a keresztény nép zsrján hízalja őket.

No, de Krisztus urunk nevében sokat megengednek magoknak ezek az álapostolok!

Az anarkhista községi bíró

vagy

mikor a kubikosból községi másodbíró lesz.

Tragikomédia 1. levonásban. Előadja Sinkó Imre csongrádi másodbíró és Széll Kálmán Magyarország belügyministere.

Csongrádi másodbíró: (Egész Európa előtt, a miniszterhez kiabálva) Nagyméltóságodtól hiába kértünk, sürgöttünk orvoslást, mert mikor hivatkoztunk a kormányzati elvnek hirdetett jogra, törvényre és igazságra, méltóztatott azzal kielégíteni bennünket, hogy magának kegyeskedik fentartani annak megítélését, (gunyosan) hogy mit tart jognak, törvénynek és igazságnak? (Fenyegette.) Hát vajjon egyetlen illetén bezárását is jognak, igazságnak méltóztatik-e tartani? (Európa reszketve hallgattja: Magyarország belügyminisztere pedig elájul ijedtében.)

Széll Kálmán: Kegyelem Sinkó úr! Kegyelem — mert ön előtt egész Európa reszket . . .

Sinkó, II. bíró: (Dühösen) Nincs kegyelem! Hallgassa tovább a nyílt levelet. — (Olvassa.) «Tiltakozunk ezen hatalmi brutalitás ellen, Turi A. Pál kollégámmal és Hegyi Antallal együtt. Tiltakozunk! Ahhoz a rendszerhez méltó eljárás az, amelylyel fényes nappal gyilkolták meg Csányi Jánost.

igazság és jóságból álló szívét, melylyel azazoknak nyitotta meg börtönét, a hová őket az igazságtalanság és gyűlölet zárta. S vajjon ki ne ismerné fel ekkor Erzsébetben Bornemissza Annát, Apaffy Mihály fejedelem férfias erélyű nagy nejét. Vagy tekintsük Erzsébetet mint gondos háziasszonyt, vagy mint szerető édes anyát, avagy a tudás és tanulmány szárnyain magasra törő lelkét, a mely gyásza, bánata tengerében is tanulmányokban keresett nyihet és könnyebülést. S vajjon ki ne ismerné fel ekkor Erzsébetben azon fényes erényeket, melyek a nagy Lorántfy Zsuzsannának emeltek szobrot s történelmünk és művelődésünk könyveibe arany betűkkel irták fel nevét. Vagy szóljak az egyszerűség, a feltűnés kerülése, az alimizsnálkodás, a szegények és ügyefogyottak iránt való szeretetéről, melyet a miszt. Erzsébetünktől tanult el. Vagy említsem-e hálás szívét, ragaszkodását a magyarok iránt, a mely őt Mária Terézia mellé emelte. Vagy szóljak azon szép vonásáról, melylyel egy nagyreményű, magyarért lelkesedő fiút nevelt, mint Mátyás anyja, Szilágyi Erzsébet, ki László tragikus halálát oly nagy lélekkel viselte, mint Erzsébet Rudolfét? S miután megtették, mit nőtől a haza várhatott, egyaránt szeretteik emlékének éltek. De tekintsük történelmünk nagy nőit és férfait, tanulmányozzuk életüket, úgy találjuk, hogy egy és ugyanazon honszerelme nagy tetteik, vagy szép életük háttere, a mely a körülmények

Széll Kálmán: Ohó — hiszen épen Csányi János és társai verték szét a rendőröket, s épen ők támadták meg a csendőröket is: tehát kend, II. bíró gyalázatosan hazudik és rágalmaz engem Magyarországi belügyminiszterét!

Sinkó Imre: Bánom is én. Nekem szabad. Hegyi azt mondja, hogy ez a szabadság — maga pedig nem parancsol nekem, hiába belügyminiszter, mert nekem nem parancsol sem a főszolgabíró, sem semmiféle miniszter — én anarkhista vagyok. Nem esküdtem én engedelmességet a törvénynek és fellebbvalóim iránt tiszteletet hiába fogadtam: nem tartom meg eskümet, hanem megfenyegetem magát Széll Kálmán, hogy — «vigyázzon magára, mert a választásnál minden bekövetkezheto összeütközésért és vérontásért Turi A. Pállal együtt, a felelősséget Nagyméltóságodra hárítjuk! Hallotta? Ezt én mondom magának miniszter ur — én a községi II. bíró».

(Függöny legördül.)

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzések.** Placht Arthur gazdasági szaktanító f. hó 19-én jegyezte el Farkas Béla áll. polgári fiúiskolai igazgató kedves és szeretetreméltó leányát, Erzsikét. — Dr. Grósz Arnold ügyvéd Boér Jakab kereskedő leányát, a bájos Ilonkát jegyezte el. Gratulálunk!

— **Erzsébeti gyászünnepély.** Bodogult emlékü Erzsébet királyné nagyasszonyunk emlékezetét nov. hó 19-én kegyeletes módon ünnepelte meg a csongrádi állami iskolák tantestülete és ifjúsága. A tanteszületek és az ifjúság 1/2 9 órákor szent misét hallgatott. Mise után az elemi iskolában Missuray János, László Bálint és Valigurszky Julia tanítók magyarázták meg a növendékeknek a nap jelentőségét, mely után a gyermekek elénekelték a himnuszt. 9 órákor a polgári fiúiskola tartotta ünnepélyét a rajzteremben. Farkas Béla igazgató által három hangra osztott gyászdalt énekelt az ifjúság teljesen egybeváogán, ügyesen. A gyászmise alatt is a polgári fiúiskola énekkara mondott gyászdalt, melyet szintén Farkas Béla tanított be. Szombathelyi Pál IV. o. tanuló Móra István «Könyörgés» című alkalmi versét szavalta. Azután Felber M. István hittanár tartott az ifjúsághoz magas szárnyalású beszédet, melyet lapunk mai számában tárczaként

szerint úgy foglalkoztatta őket, mint a haza üdve a közjólét kívánta; s ez tette Erzsébetet nagygyá.

Ime, kedves ifjak, most már sejthetitek, mikép kell nagy őseinkhez méltó életet élnünk; vagyis nem kell ahhoz sem török sem német, hogy Kinizsiként aprítsuk: sem Drégel, sem Szigetvár, hogy halált osztva fogadjuk a halált; sem királyi, sem fejedelmi rang, hogy tetteink messze ragyogjanak; sem Toldi ereje, sem Dugovics leleményes elszántsága, hogy dicsőbbé tegyük a magyar nevet, hanem hogy tegyük a körülmények szerint egyéni kötelességünket, mint Erzsébet, mert nagy nevű őseink sem tettek egyebet. S hogy ezt minden egyébről való megfélekedzéssel tehessük, őseinkről való megemlékezéssel tápláljuk hazaszeretetünk tüzeit. Vajha ezt tette volna minden ember, akkor a hazaszeretet könyvében megirt, sok nagy tette nem lett volna szükség és még dicsőbb, boldogabb lett volna e hon s fényesebb a magyar név, a mely körül egyik úde sugárként tündökölt Erzsébet is, kinek emléke éljen örökké!

Felber M. István.

közlünk. 10 órákor ugyancsak a rajzteremben a polgári leányiskola növendékei és tanárai rendeztek kedves programmal gyászünnepélyt. A növendékek gyönyörű karéneke nyitotta meg az ünnepély sorát, melyet Zelenkáné öngyásza tanított be és harmoniummal Pozorszky Valéria öngyásza kísért. A leány növendékek hálakoszorúját, kedves szavak kíséretében Pirocska Mariska III. o. növendék tette le. Komáromy Jozefa III. o. tanuló Várady Antal alkalmi költeményét adta elő bájos kedvességgel. Sövényházy Antal igazgató pedig lendületes beszédében magyarázta az ünnepély magasztos jelentőségét s végül megköszönte a nagyszámú közönség szives érdeklődését, mely után a kegyeletes ünnepély bezárattott.

— **Névmagyarosítás.** Azokat, akik nevüket megakarják magyarosítani: értesítjük, hogy csupán anyakönyvi kivonat, illetőség, és egy koronás bélyegre van szükségük — s ezek birtokában bátran jelentkezhetnek a főszolgabírói hivatalnál, ahol szivesen megadják a kívánt felvilágosításokat s a kérelmet díjtalanul felveszik. Csongrádon botrányos sok az olyan német név, amely emlékeztet arra, hogy — őket csak II. József császár rendeletére jegyezték be a lakosok névsorába, — vagy ó szláv nevetek viselnek: tehát még mindig az abszolutizmus és jobbagyság jegyét viselik magukon.

— **Tiszahid építése.** A Csongrád-Szentes között építendő vashid munkálataihoz még ez évben hozzá fognak, mint azt a pénzügyminiszter előterjesztéséből olvasuk, s mihelyt a 2.600.000 koronát a képviselőház megszavazta, azonnal kiírják a pályázatot a föld, vas és szállítási munkára. Csongrád megye s főképp Csongrád munkásai tehát jól fogják tenni: ha okosan viselik magukat és megegyeznek a vállalati munkadíjakra nézve, nem pedig botorfővel egymás ellen licitálnak. A hatóságok, a kormány munkát, keresetet kíván nekik adni, a főispán előterjesztésére igyekeznek segíteni az ő helyzetükön a beállott téli munka hiánya idején: tehát ne rontsák el azt, amit nemes lelkű emberek az ő javukra kiterveltek.

— **A számtizti állás betöltése.** A számtizti állásra hirdetett pályázat lejártával összesen három jelentkeztek. Molecz Nándor, Tóth József és Papp Gedeon. A járási főszolgabíró f. hó 27-ére tűzte ki a választás napját, amely alkalommal minden bizonynyal Molecz Nándor neve fog győztesen kikerülni a választási urnából.

— **Anarkhisták.** A Szegedi Híradóból olvassuk: Hegyi Antal csongrádi képviselőjelölt tele lármaza a lapokat ezelőtt egy héttel, hogy a járási főszolgabíró csendőrökkel záratta be a csongrádi népkört, a miből egy szó sem igaz. Most ennek a hamis hírnek másik, még tendenciódusabb álhírrrel maga Hegyi Antal és 7 társa szolgáltatják a czáfolatot, a melyet egy nyílt levél alakjában intéztek a belügyminiszterhez. Hegyi Antal és hét földművelő, köztük a községi másodbíró is, ki tavaly kubikmunkás volt, ebben a nyílt levélben gunyosan megfenyegetik a belügyminisztert, hogy vigyázzon magára, mert vérontás lesz, ha nem hallgat reájuk. Együttal a járás főszolgabíráját, aki már tavaly egy izben élete koozkázatásával mentette meg a Hegyi Antal által fölbujtott népet a vérontástól, feljelentették és megrágalmazták azzal, hogy a népkört be nem záratta ugyan, hanem eziránt szölliotta fel őket, hogy a miniszteri rendelet értelmében a kör működését szüntessék be, irataikat, számadásait mutassák be a megejtendő vizsgálat czéljából. Tehát maguk a feljelentők igazolják, hogy a főszolgabíró épen a legenyhébb módon járt el velük szemben, nem akarván a választás előtt alkalmazni a törvény szigorát. Pedig megérdemelték volna! Mert a belügyminiszter azért rendelte el a kör működésének beszüntetését, mert ez a kör valóságos anarkhista fészék, ahol ez a jelszó: «Agyon kell ütni minden urat, le kell ütni minden zsidót, a ható-

ság nekünk nem parancsol. Ez a szabadság. Ez a függetlenség.» Ezt beszélnek nyíltan az utcán. Sőt a hatóság előtt is megmerik mondani, hogy nekik nem parancsol semmiféle törvény. Mi tehát az anarkhia, ha nem ez? Ezért kellett tehát a belügyminiszternek rendeletet kiadni, — hogy a kör szüntesse be a működését.

— **A közvilágítás.** A napokban több csongrádi kereskedő beadványt intézett a község előljáróságához aziránt, hogy az e tárgyban megválasztott és kiküldött bizottságot hívja már egybe és tegyen mielőbb jelentést a közgyűlésnek. Legelőbb a főtert és a főutcát világítanak meg.

— **A hamis hírgyártók.** A Szegedi Hiradó a következő hirben czáfolja meg a Vadnay Andor főispánról koholt híreket: «A magyar távirati irodából azt a téves hírt közölték a lapok Hegyi Antal tudósítása folytán, hogy Vadnay Andor csongrád megyei főispán arra gondol, miszerint állásától megválják és elfogadja a csongrádi mandátumot. Ez a hír 3—4 év óta folyatosan megújul a Sima-Higyi-párt forrásából. Azért kürtölké világáig a rájuk óhajtott hírt, hogy Vadnay főispán eltávozásával ők megint a helyzet urai lehessenek nem pedig az erélyes főispán, akinek vaskeze gátat vet Sima-Hegyi bűnös üzemeinek. Talán fölösleges arra kérni tisztelt lapársainkat, hogy minden ebből a forrásból eredő és úgy Vadnay Andor főispánra, mint a hatósági személyekre vonatkozó hírt, ezután több óvatossággal fogadjanak, mint eddig. Mert azonkívül, hogy Hegyi Antal a boldogult váci püspök előtt bűnbánóan beismerte a svájci misepénzek elsikkasztását, ami több ezer frankra rugott, jelenleg szintén bűnvádi eljárás van ellene folyamatban, 8000 forint csongrádi misepénzek elsikkasztása miatt, s ilyen ember szava nem érdemel hitelt.

— **A csongrádi hazafias függetlenségek.** Az ultramontánok viselkedését megunták végre: és megalakították a hazafias függetlenségi és negyvennyolcas kört, — melynek helyiségül a volt kereskedelmi kör helyiségét bérelték ki. Örvendünk rajta, hogy a hazafiatlan, ultramontán, anarkhista Hegyi bandájától meg akarják szabadítani a közéletet Csongrádon: mert ezek a hazafiatlan anarkhista eddig úgy szerepeltek — mintha ők függetlenségi elvet vallanának, holott elveik a Rózsa Sándor programjából valók.

— **A vendéglősök kérelme.** A csongrádi vendéglősök és kávéház tulajdonosok szóbeli kérelmére, Mátéffy Kálmán járási főszolgabíró humánusan megengedte, hogy ezután, nem mint nyáron, a porfelhős időben, minden héten, de csak két hetenként egyszer suroltassák fel helyiségeiket. Ugyan ez alkalommal a község házánál is elrendelte Csejthey Lajos főbíró, hogy hetenként a községi előljáróság irodahelyiségeit és tisztogassák fel. A községi orvos urak tehetnének egyszer már jelentést e tárgyban — mert a hivatalos helyiségekben uralkodó döglétes levegő és ázsiai tisztátalanság súlyosan vádolja a községi orvosok indolenciáját.

— **Trachoma.** Tömörkényen 270 gyermek között 15 trachomást talált a járási orvos. Az alsó iskola ajtója életveszélyes s féltő hogy a gyermekekre dől. A központi iskola nedves dohos, se viztartója, se ivóedénye, még kutja nincs s mind a két iskola piszkos.

— **Megjelent a «Szövetkezet»** című havi közlöny 5. száma. Ez a szám is, mint az előbbieket, változatosan van összeállítva.

Vezércikkében az «önzetlen» (?) keresztény fogyasztási szövetkezetek téves alapváltáról értekezik meggyőző igazsággal. A többi közleményei is, felvilágosító tartalmuknál fogva, hézag pótlók. Ezen szövetkezeti lap komoly magatartása iránt csakis elismeréssel adózhatunk.

— **A békés megyeiek a miniszternél.** A napokban Békés megye törvényhatósága kiküldöttség útján kereste fel a kereskedelemügyi minisztert, hogy a Körös hajózhatóvá tételének ügyét támogassa. Heggedűs Sándor miniszter azt felelte a kiküldöttségének, hogy épen a legjobb időben fordultak hozzá, mert a Tisza-Duna csatorna kiépítése *aktuális*, s ezt a kérdést a kormány megakarja oldani, tehát a Csongrád-Budapest-Szeged közt építendő csatornával együtt ez a terv is tárgyalás alá kerül. Mindebből a dologból azt konstatálhatjuk, hogy főispánunk országos feltűnést keltett hírlapi közleményei megtették a hatást: s a kormány felvette programjába immár a Tisza-Duna csatorna építésének tervét, amit évtizedek óta hasztalan remélt Csongrád megye népe. Az alföldi nép örök hálójára tette magát érdemessé Csongrád megye főispánja.

Kinek kell ingyen egy szép naptár? Mostanság, így új esztendő előtt kétségtelenül a legkapósabb könyv: a naptár. Csaknem minden ember igyekszik beszerezni magának e hasznos könyvet, amely az egész hosszú esztendőn át tájékoztatója sok mindenben. A «Budapest», ez a közkedveltségű fürgé napilap már régóta azt a szokást léptette életbe, hogy előfizetői egész ingyen juthatnak egy tartalmas szép naptárhoz. A ki ugyanis egész vagy fél évre előfizet: az a «Budapest» nagy képes naptárát kapja, sőt ezenfelül még egy falinaptárt is. A negyedéves előfizetők a naptárt, a hónapos előfizetők pedig a kis naptárt kapják egész díjtalanul. Megjegyzendő, hogy úgy a nagynaptárhoz, mint a kispaptárhoz művészies kivitelű műmelléklet van csatolva, amely berámáztatván, bármely szobának díszére válik. A «Budapest» előfizetési ára egy évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Az előfizetések a «Budapest» kiadóhivatalához (Budapest, VI., Sarkantyus-utca 3. sz.) intézendők.

A Patyolat hetedik évének 11-ik száma megjelent. Ez az egyetlen magyar újság, mely kizárólagosan a fehérmű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposítással, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott kétoldalas szabás-mintaiv segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő újság. Előfizetési ára postán való küldéssel negyedévre egy korona tíz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Irodalom.

Erzsébet címmel Gábel Gyula fővárositanító ügyesen egybeállított alkalmi füzetet adott ki. A füzetben a királyi család és kiváló politikusaink, valamint tanügyünk kapacitásainak autogramjai vannak közölve. A műért befolyó jövedelem az «Országos Eötvös-alap», a budapesti szünidei gyermektelep és budapesti tanítók samaritárius alapja javára lesz fordítva. Az e téren hézagpótló füzetet ajánljuk a művelt olvasó közönség szives figyelmébe. Ára —?

Anyakönyvi bejegyzések

1900. november 17-től 24-ig.

Házasság költések: Kasper Gyula Béla Tandari Máriával, Brindza Péter Pál Takács Veronikával, Keller Imre Gera Annával, Kocsis György Bori Máriával, Sági István Kurucz Máriával, Forgó József Greskovics Rozáliával, Bodor Lajos Lekrincki Erzsébettel, Gyergyádes Péter Pál Ötvös Annával, Kacziha János Or-

nyik Máriával, Száraz János Kádár Máriával, Balog István Patai Pirossal, Náfrádi Ferencz Kormányos Máriával.

Születések: Deák István, Kádár Andrács, Benedek Erzsébet, Száraz Sándor, Dékány Béla, Félegyházi Kis János, Szőrői Viktoria, Kádár Erzsébet, Szalkai Pál, Hatvani Viktoria, Erzsébet, Kátai István, Sági Ferencz, Vikór Ferencz, Kokai Viktoria Erzsébet, Busa Pál Ferencz, Túri István, Justin Mária, Deák Erzsébet, Kis Imre, Kókai Benedek leány, Szántai Julianna, Dósa István.

Halálozások: Bernát Lajos 6 hó göröcsök, Gyöngyösi Ferencz 20 év szívszélhűdés, Gulyás Ágnes 67 éves gyomorrák, Juhász Erzsébet 1 napos göröcsök, Mészáros Mihály 67 éves tüdővízenyő, Lantos Mária 2 éves hurutos tüdőlob, Kádár András 1 napos cyanosis, Illés József 7 éves veselob, Gera Piros 24 éves hasihagymáz, Balog Mária 1 hónapos bélhurut, Géczi Emília 25 éves marólug mérgezés, Szabados János 25 napos tüdőlob, Kátai Benedek leány halvaszülött, Papp Gáspár 1 hónapos bélhurut, Poczik Mihály 52 éves gümőkór.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Egy jó karban levő igen kellemes hangú

Z O N G O R A
jutányos árban eladó, megtekinthető délutánonként 2—4 óra közti időben **Kabók Károly** kir. adótárnok lakásán Uri-utca Kovács Lajos-féle ház,

M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFURDOI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KÖCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

Kapható:
Minden jodb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

3335/1900. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a mindszenti árverésbíróóság Kálló Mihály és tsa elleni 180 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a tomorkényi 74. sz. betétben Al. 1-14. sorsz. alatt felvett Kálló Mihály, Kálló Viktoria férj. Mészáros Józsefné, Kálló Teréz elmebeteg továbbá Kálló Hermina, Kálló Rozál, Kálló György, Kálló Dániel, Kálló János, Kálló Mihály, Kálló Piroska és Kálló Agnes kiskorúak nevében álló 704 $\frac{1}{2}$ hrsz. 538 [öl, 704 $\frac{1}{2}$ hrsz. 65 [öl, 704 $\frac{1}{2}$ hrsz. 1 hold 421 [öl, 705 $\frac{1}{2}$ hrsz. 1 hold 94 [öl, 705 $\frac{1}{2}$ hrsz. 466 [öl, 706 hrsz. 113 [öl, 707 hrsz. 276 [öl, 708 hrsz. 121 [öl, 709 hrsz. 509 [öl, 710 $\frac{1}{2}$ hrsz. 1592 [öl, 710 $\frac{1}{2}$ hrsz. 271 [öl, 710 $\frac{1}{2}$ hrsz. 75 [öl, 711 $\frac{1}{2}$ hrsz. 160 [öl és 711 $\frac{1}{2}$ hrsz. 1502 [öl tőrfogatú urbéri birtok a kápolnai dűlőben az ezen ingatlanra a 2643.900 tkszámmal özv. Kálló Jánosné szül. Takács Teréz javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben tartásával 2860 korona utóajánlati mint ezennel megállapított kikiáltási árban az 1900. évi december hó 28-ikán d. e. 9 órakor Tomorkény község házánál árverés alá fog bocsájtatni s a kikiáltási áron alul nem fog eladatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni, az utóajánlatot tevő kivételével, ki bánatpénz letétele nélkül is árverelhet.

Kelt Csongrádon, 1900. nov. 11-én. A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság

Laurisin Miklós
kir. aljársbíró.

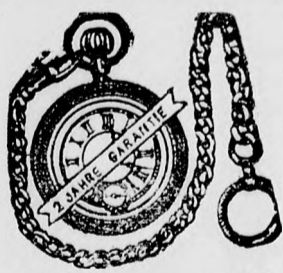
Köhögők és hurutos szenvedőknek

— **Kaiser** —

mell-bonbon a legbiztosabb gyógyszer **2650** közjegyzőileg elismert bizonyítvány

Egyedül álló bizonyítéka a biztos segítségnek **köhögés, reketség, hurut és elnyálgasodásról.** 1 csomag 20 és 40 fillérre kapható Csongrádon

Ungváry József
gyógyszerésznél

Sok pénzt!!!

meglehet takarítani **óra, óraláncz és ékszer vásárlásnál ha azt az ember**

J. WANDERER

Krakau Strádom 2.

óra gyarából szerzi be, **Képes árjegyzéket hald bérmentre bárkinek ingyen ha ez iránt hozzá fordul.**

Nem megfelelő 8 napon belül szívesen vissza vesz.

100 számú Nickel Cylinder remontoár óra 1 frt 90 kr. Ugyanaz a Király arczképevel 20 krajczarral több.

900 számú ezüst remontoár óra 4 frt. 50 kr. lánczozal együtt 5 frt. 50 kr.

26. - 4.

Kitüntetés:

Arany éremmel az 1900. párisi világkiállításon az összes versenyzők között a hangszer-csoportjában.

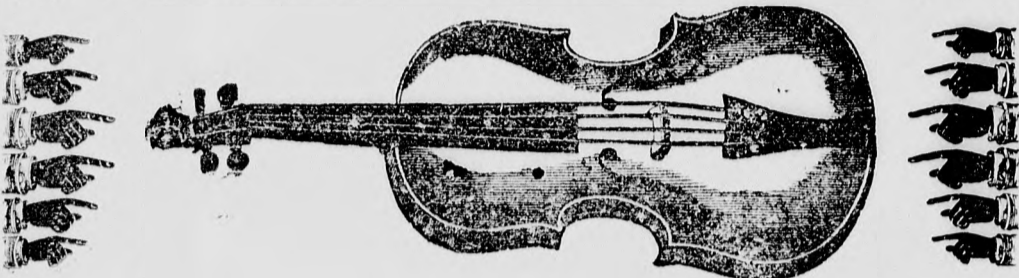
Hadsereg szállításért **ezüst éremmel.**

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,

a cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség egyedül szállítója

BUDAPEST, II., Lánchíd-u tjeza 5.

Iskolai és mesterhegedük vonóval.

Gordonkák vonóval.

Nagybőgők vonóval.

Fuvolák.

Szárnykürtök.

Egy finom hegedű vonóval és tokkal 7 forint.

Templomi és más zenekarok részére szükséges

fuvó- és vonó-hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett, legjutányosabb árban szállítanak.

Községi dobok a legjutányosabb árakon.

Nagyképes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Magyarország legnagyobb

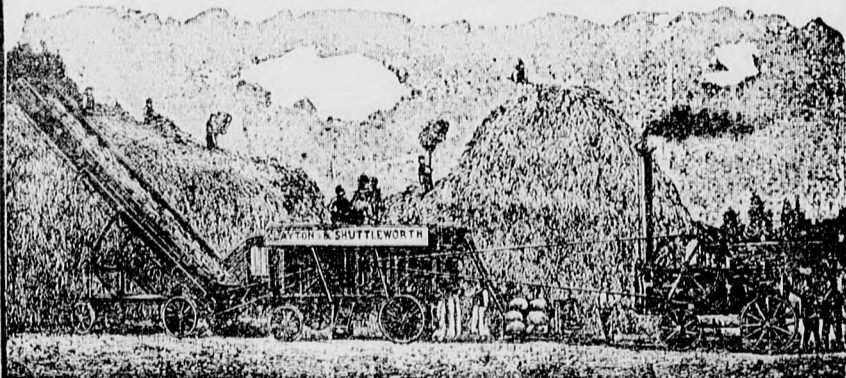
fuvó-, vonó- és ütő hangszer-gyára.

15 - 6

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 $\frac{1}{2}$ egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, tervább járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeleskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint hatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

